संघीय संसद
प्रतिनिधि सभा
अर्थ समिति

मितिः २०७७/०६/०६
बैठक संख्याः १०२
समयः बिहान ११:०० बजे

अर्थ समितिको आज मिति २०७७ असोज ६ गते बसेको वैठकमा कार्य प्रारम्भ भएको मितिले चार महिना भित्र सम्बन्धित विषयक्षेत्रमा अध्ययन गरी सोको प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्न देहाय बमोजिमका उपसमिति गठन गर्ने निर्णय भयो।

१. राजस्व चुहावट, राजस्व बक्यौता र राजस्व प्रशासन अध्ययन उपसमिति

उपसमितिको गठनः

१. मा. पदम गिरी -संयोजक
२. मा. गोकर्ण राज विष्ट -सदस्य
३. मा. जय कुमार राई -सदस्य
४. मा. रामकुमारी झाक्री -सदस्य
५. मा. रामवावु कुमार यादव -सदस्य
६. मा. शशांक कोइराला -सदस्य

उपसमितिको कार्यक्षेत्रः

- नेपालको वर्तमान राजस्व (कर र गैर कर) नीतिको अध्ययन गरी आवश्यक नीतिगत सुधारको सुझाव प्रस्तुत गर्ने,
- कर कानूनका छिद्र (loopholes) प्रयोग गरी tax evasion गर्ने क्षेत्रहरूलाई नियन्त्रण गर्न आवश्यक सुझाव सिफारिस गर्ने,
- आर्थिक क्रियाकलापमा भएको परिवर्तन संगै नयाँ कराधारको क्षेत्र अध्ययन गरी सोही अनुरुप आवश्यक सुधारको सुझाव सिफारिस गर्ने,
- राजस्व चुहावटका क्षेत्रहरु पहिचान गरी चुहावट नियन्त्रण गर्न गर्नु पर्ने कदमका सुझाव सिफारिस गर्ने,
- अन्तर्राष्ट्रिय सन्दर्भ सहित राजस्वका दरहरूको अध्ययन गरी नेपालमा लागू गर्नुपर्ने दर र दायरा विस्तार गर्न लागू गर्नुपर्ने नीतिहरु सिफारिस गर्ने,

- तीन तहका सरकारका राजस्व अधिकार , व्यवस्थापन र समस्याको पहिचान गरी व्यवस्थित गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने सुझाव सिफारिस गर्ने,
- राजस्व प्रशासन प्रति राजस्व दाताहरूको बुझाई र धारणा अध्ययन गरी सकारात्मक सोचको विकास गर्न गर्नुपर्ने सुधारका उपाय सिफारिश गर्ने,
- कर परिपालना, राजस्व बक्यौता, मुद्दामामिला र फैसला लगायतका विषय अध्ययन गरी सुधारको लागि सुझाव सिफारिस गर्ने,
- राजस्व प्रशासन, कर अधिकृत, लेखापरीक्षक र व्यवसायीहरूको स्वच्छता, पारदर्शीता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने उपायहरु सिफारिस गर्ने,
- Covid 19 पछिको अवस्थामा राजस्व संरचना र व्यवस्थापनमा आउनसक्ने परिवर्तन र चुनौती सम्बोधन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको समेत समीक्षा गरी नेपालको राजस्व क्षमता अभिवृद्धि गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने उपायहरु सिफारिस गर्ने,
- अध्ययनको क्रममा आवश्यक देखिएका विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरु।

२. सार्वजनिक खर्च, खरिद, लगानी र राष्ट्रिय गौरवका आयोजना अध्ययन उपसमिति

उपसमितिको गठनः

१. मा. सत्य पहाडी -संयोजक
२. मा. चुडामणी खड्का -सदस्य
३. मा. निरा देवि जैरु -सदस्य
४. मा. डा.बाबुराम भट्टराई -सदस्य
५. मा. विष्णु प्रसाद पौडेल -सदस्य
६. मा. सरवत आरा खानम हलवाइनी -सदस्य

उपसमितिको कार्यक्षेत्रः

- नेपालको सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनमा देखिएका समस्या पहि चान गरी आवश्यक नीतिगत, कानूनी , संरचनात्मक , कार्यविधिगत , व्यवस्थापकीय , कार्यशैलीगत र अन्य आवश्यक सुधारको लागि सुझावहरू सिफारिस गर्ने,
- सार्वजनिक खर्चको प्राथमिकीकरण लगायत खर्च व्यवस्थापनमा देखिएका समस्या पहिचान गरी पुँजीगत खर्च समयबद्ध रुपमा लक्ष्यअनुरुप गर्न र चालु खर्च न्यूनीकरण गर्न अवलम्बन गर्नुपर्ने सुझाव सिफारिस गर्ने,
- नेपालमा आन्तरिक र बाह्य लगानी भित्राउन हालसम्म भएका प्रयासहरूको विश्लेषण का आधारमा लगानीका समस्याहरुको पहिचान गरी लगानी प्रवर्द्धन गर्न सुधार गर्नुपर्ने नीतिगत, कानूनी , संरचनागत , व्यवस्थापकीय , कार्यशैलीगत र प्रक्रियागत पक्षहरुका सुझाव सिफारिस गर्ने,
- विश्वव्यापी रुपमा लगानीका क्षेत्र र भूगोल परिवर्तन भएको सन्दर्भमा नेपालमा post covid अवस्थामा लगानीका नयाँ क्षेत्रहरुको पहिचान गरी नयाँ सन्दर्भमा लगानीका क्षेत्रहरुको सिफारिस गर्ने,

- राष्ट्रिय गौरव र ठूला प्रतिनिधिमूलक आयोजना (कम्तिमा ५) छनौट गरी ती आयोजना छनौटको मापदण्ड, लगानी वा स्रोतको सुनिश्चितता, व्यवस्थापन, पर्यावरणमा पार्ने प्रभाव, आयोजनाको तयारी, ठेक्का प्रक्रिया, लागत अनुमान, सम्झौतित रकम र सम्पन्न हुनुपर्ने समय, थप समय र लागत, विभिन्न कालखण्डका जिम्मेवार पक्षहरु, समयमा सम्पन्न हुन नसक्नुका कारण र जिम्मेवारी बमोजिम कार्य सम्पन्न नगर्ने पक्षलाई गरिएका कारबाही लगायतका विभिन्न पक्षहरूको अध्ययन गरी आयोजना व्यवस्थापनमा गर्नुपर्ने सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गर्ने,
- ति आयोजनाहरुलाई Case Study को रुपमा अध्ययन गरी प्राप्त निश्कर्षको आधारमा समग्र आयोजना व्यवस्थापनमा गर्नुपर्ने सुधारका सुझाव प्रस्तुत गर्ने,
- अध्ययनको क्रममा आवश्यक देखिएका विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरु।

३. बैंक तथा वित्तीय संस्था (वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्त कम्पनी र लघुवित्त) अध्ययन उपसमिति

उपसमितिको गठनः

१. मा. जुलिकुमारी महतो -संयोजक
२. मा. कु. तुल्सि थापा -सदस्य
३. मा. प्रमिला राई -सदस्य
४. मा. महन्थ ठाकुर -सदस्य
५. मा. श्याम कुमार श्रेष्ठ -सदस्य
६. मा. हेम कुमार राई -सदस्य

उपसमितिको कार्यक्षेत्र

- बैंकको निक्षेप र कर्जा लगानीको अवस्था विश्लेषण गरी बैंक र ग्राहकका समस्या र समाधानका सुझाव सिफारिस गर्ने,
- विकास बैंक र वित्त कम्पनीका निक्षेप परिचालन, कर्जा लगानीका क्षेत्र, लगानी लगायतको विश्लेषण गरी समस्या पहिचान र समाधानका लागि सिफारिस प्रस्तुत गर्ने,
- लघुवित्त कम्पनीहरूसँग सम्बन्धित समस्याहरु पहिचान गरी सुधारका लागि सुझाव पेश गर्ने,
- ४ वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको भौगोलिक र विषयगत कार्यक्षेत्रमा दोहोरो नपर्ने गरी गर्नुपर्ने परिवर्तनको सुझाव पेश गर्ने,
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाह भएको कर्जा (प्राथमिकता प्राप्तह क्षेत्रमा प्रवाह भएको कर्जा समेत) र त्यसको उपयोग सम्बन्धमा अध्ययन गरी आवश्यक सुझाव सिफारिस गर्ने,
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिने औद्योगिक वा व्यवसायिक प्रतिष्ठान हरुले लिएको ऋण तोकिएको प्रयोजनमा उपयोग भएनभएको अध्ययन गरि सुधारको लागि सुझाव सिफारिस गर्ने,

- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संस्थागत सुशासन साथै प्रविधिको विकास र प्रयोग सम्बन्धमा अध्ययन गरी आवश्यक सुझाव सिफारिस गर्ने,
- अन्तर्राष्ट्रियस्तरका केन्द्रिय बैंकहरुको सन्दर्भ सहित नेपाल राष्ट्र बैंकको नियामकिय भूमिका सम्बन्धमा अध्ययन गरी आवश्यक सुझाव सिफारिस गर्ने,
- अध्ययनको क्रममा आवश्यक देखिएका विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरु।

४. समष्टिगत आर्थिक नीति अध्ययन उपसमिति

उपसमिति गठनः

१. मा. मेटमणी चौधरी -संयोजक
२. मा. किशोर सिंह राठौर -सदस्य
३. मा. सुरेन्द्र प्रसाद पाण्डे -सदस्य
४. मा. हरि राज अधिकारी -सदस्य
५. मा. ज्ञानेन्द्र बहादुर कार्की -सदस्य

उपसमितिको कार्यक्षेत्र

- समष्टिगत आर्थिक नीति, वैदेशिक सहायता नीति, अर्थतन्त्रमा सरकार/सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका, आर्थिक कुटनीति लगायतका विषयमा अध्ययन गरी आवश्यक सिफारिस गर्ने।
- नेपालका विभिन्न क्षेत्रका कम्तीमा ५ वटा सार्वजनिक संस्थानहरु छनोट गरी ति संस्थानमा सरकारको लगानी, विगत ५ वर्षको नाफा/नोक्सान लगायत वित्तीय कार्यसम्पादन, सम्पत्ति र दायित्वको अवस्था, लगानीमा प्रति फल, सम्पत्तिको उपयोग र त्यसबाट प्रतिफल लगायत वित्तीय व्यवस्थापन, मानव श्रोत व्यवस्थापन, भौतिक स्रोत व्यवस्थापन, बजार व्यवस्थापन, बजार प्रतिस्पर्धा, लगायतका विषयमा SWOT Analysis सहित Case Study गरी प्राप्त निश्कर्षको आधारमा समग्र सार्वजनिक संस्थान सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी स्पष्ट कार्ययोजना सहितको सुझाव पेश गर्ने,
- अध्ययनको क्रममा आवश्यक देखिएका विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरु।

....

(सुरेन्द्र अर्याल) **(कृष्ण प्रसाद दहाल)**

समिति सचिव सभापति